

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De vtilitate confusionum pro Deo susceptarum. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

LIBER SECVNDVS.

De amandâ & quærendâ, ex Dei amore, nostri Confusionis.

CAPVT PRIMVM.

De modis quærendæ nostri confusionis.

Nter alia heroicę humilitatis facinora, non postremum est, efficacis studium quærendæ ex Dei amore nostræ coram aliis confusionis, & qui inde sequi solet apud imperitos rerum, & ignaros thesaurorum cælestium, nostri contemptus. Quod, vt non tantum Religiosæ perfectioni additis in Regularium cœnobis, sed in sæculari quoque statu, vitam spiritualem colentibus commendem, accuratam hac de re tractationem inlituo, eo cõsilio, vt hac in re plurimum excellere conentur, tanquam in re valdè Deo acceptâ, & magno opere ad eximium in virtutibus progressum, conducente, & à magnis Sanctis verbis factisque cõmendatâ, si debito modo, ante finem huius Opusculi præscribendo fiat. Verùm ante omnia explicandum est, quæ sint illa, per quæ publicam nostri confusionem, & honesti pudoris materiam, quærere, ac ardentè debeamus prenfare.

Ego sanè existimo, confusionis honestæ materiam ad Quatuor capita posse reduci: *Primum* est, publica nostrorum defectuum manifestatio, siue id per nos siue per alios, Maiorum permissione contingat. *Secundum*, ad humilia & vilia, mundi iudicio, officia refertur, qualia sunt, domum vel areas verrere multis spectantibus, res fordidas & inquinatas abluere, mendicare, seu, vt loquitur S. Ch. gr. 25. (id appellâs *viam & neruum humilitatis*) eleemosynas quærere, cum pauperibus in loco cunctis petuio, cibum sumere, emptorem, res in foro emptas humerisque iniectas baiulando, comitari: & his similia. seruorum vel mancipiorum propria exequi. *Tertium*, ad attritarum vel squallidarum, vel cum plurimis confutarum centonibus, vestim gestationem, spectat. *Quartum* denique versatur circa constans silentium, & fugâ excusationis & nostri defensionis ac purgationis (dum ea non exigitur à nobis iniquè delatis) præsertim apud nostros Maiores, vel similes, quorum nobis fauores, & gratiâ necessariam putamus, & quandoque à proprij amoris innato impulsu nos superari dolemus.

CAPVT SECVNDVM.

De utilitate Confusionum pro Deo suscipiarum.

Dico itaque valdè vile, & penè necessarium ad spiritualem profectum esse, plurimum

Deo acceptum, ac omnium Religiosorum spiritui conforme, si vitæ spiritualis, præsertim in Religionibus, sectatores, tum tirones tum in statu proficientium constituti, & qui necdum altos virtutum ac meritorum gradus sunt assecuti. his quatuor modis, publicam sui confusionem, & ipsi quantum licet quærant, & oblatam ab aliis animo generoso ferant alacriter, aspicientes in auctorem fidei & consummatorem Iesum, qui (vt ait Apostolus) *sustinuit crucem confusionis* (vt ait Apostolus) *sustinuit crucem confusionis* Ad Hebr. 12. 2.

Ad quod persuadendum maiora excitamenta non habeo, quàm ipsius Dei, tales confusiones amantis, & insignium remuneratione donorum commendantis, iudicium, ac exempla omnis generis Sanctorum.

Cum enim Deo tantoperè sit accepta religiosa humilitas, vt libro 1. ostendi, quippe quæ est, vt ait S. Cyprianus, *fundamentum sanctitatis*; tæ Chr. & quidem non qualecunque, sed, vt existimat Natiu. 5. apud Palladium Abbas Ioanthes, *fundamentum primum omnium virtutum*; & vt loquitur S. Chrysostomus, *Mater, & radix, & alitrix, & sulcimentum, & vinculum bonorum*; & vt scribit S. Basilii, *centrix omnium virtutum, eamq; sequitur, bonorum veluti quoddam examen*; quin imò non tantum virtutes in animam, sed, vt Christus dixit S. Brigittæ, *ipsum Deum in cor intro-* 1. 6. Red. cap. 116. 3. ep. 87. ad Ogetiũ.

ducit. Ex alterâ parte cum vera & solida humilitas ex humiliationibus nascatur: liquidem, vt docet S. Bernardus, *humiliatio est via ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam*: necessariò videntur accersenda nobis, confusionis opera, quia mæxima in eis nostri humiliatio versatur; & sic per ea culmen humilitatis attingitur, & cum eo coniuncta virtutum aliarum præsidia & ipse perfectionis eximie apex. Verè enim S. Cyprianus scriptum reliquit: *De humilitate ad summa crescimus, ad dicitur, vnde placeamus: Deus veritas est, quam obrem & diligit veraces, & odio habet mendaces: Superbi verò mendaces sunt & fluiti; qui cum nihil sint, se aliquid esse putant. & ab hominibus magni videri volunt, qui digni odio habentur. At humiles sunt veraces, qui sentiunt se nihil esse, qui se ipsos despiciunt, & ab aliis despici cupiunt: vnde & equum est, vt à Domino diligantur. Et quidem quos Dominus diligit, extollit: & eius diligere, esse hominem & distare est.* Dicit autem eos citius, qui confusionis studio propter Deum, pro stultis haberi expectant. Vidit olim B. Maria Magdalena de Pazzis, admirandæ sanctimonie Virgo Carmelitana calceata, à pueritâ suâ Societatis institutione in vitâ spirituali exulta; vsque ad mortem, ante

G g g annos

5. annos paucos Urbani VIII. Pont. Max. auctoritate, Officio Diuino & repositione in Martyrologio Romano ob magna in vitâ, & post mortem miracula edita, coniuncta cum vitâ eximâ sanctitate: hæc, inquam, Sancta vidit semel Beatissimam Virginem tenentem vas pretiosum liquore cælestium donorum plenum, & in raptu dixit: Iste liquor purus, attractiuus, dulcis & delicatus datur illi, qui relinquunt sapientiam & prudentiam humanam: illum attrahunt illi qui magno zelo appetunt iustitiam & puritatem cordis, & illi qui sunt facti stulti propter Christum.

1.4. Reu.
cap. 72.

6. Dicit omnino virtutibus tales stultos Deus, & adhuc in hac vitâ extollit atque commendat. Quâ de re præclarum extat Christi ipsius inter alia, testimonium, qui S. Brigittæ reuelauerat, inter quatuor causas, ob quas Lazarum suscitauit, tertiam fuisse, Quia Maria Magdalena humilitas tantum meruit in lotione pedum meorum, ut sit in conspectu multorum laetaretur & honoraretur. Procul dubio enim Magdalena, ut sæculi dedicata vanitatis, non sine magnâ confusione sui, ad lotionem Christi pedum, cunctis in conuiuium spectantibus sese deiecit, & ut ponderat S. Greg. ardens dolore, flere etiam inter epulas ac conuiuiantes non erubuit. Nâ quia semetipsum grauiter erubescere intus, nihil esse credidit, quod verecundaret foris.

7. Quam veritatem pie & ingeniosè expressit noster P. Cornelius Wischauen Belga, qui viuentis S. Ignatio fuit in Domo Professus Romanâ nostrorum Confessarius, & simul Magister Nouitiorum, hac in re iudicio S. P. Ignatii peritissimus, & adhuc in sæculari statu valde ob vitâ sanctimoniam æstimatus, & à P. Petro Fabro commendatus: Hic, inquam, magnus vitâ Spirituales Magister, & vir sanctus, à quo adhuc viuente, quendam mortuum, ad vitam reuocatum fuisse, legi in scripto quodam, nostri Romani Archiepiscopi, quod scriptum ille ipse, qui à mortuis per Cornelium suscitatus est, manu propria subscripserat: Hic, inquam, tantus vir, ut scribit Sacchinius, dicebat; gaudere Deum res ex nihilo facere, quod in modum, infinita eius virtuti proprius sit, & clarior eam prædat. Ut igitur hanc rerum vniuersitatem, & pulcherrimam speciem, ex nihilo procreauit, ita & in animis hominum mundam ornatumque, virtutum, ex nihilo, id est, ex humilitate, quâ suum quisque nihilum proficitur, hoc est, factis ostendat, efficere. Sed præstat hoc ipsum simplicibus & clarioribus verbis exprimere, quibus, ut P. Iacobus Ledesma, vir quoque sanctus in secusidâ nostræ Societatis historiâ valde commendatus, sibi à P. Cornelio, suo in Nouitiatu Magistro, dictum, in secreto suo libello, qui penes me est, manu propria notauit: ex quo libello P. Sacchinius à me mutuo accepto, illud, uti & alia quædam, in Societatis historiâ retulit: Cùm dicerem, scribit Ledesma, credo inuitatus sermonibus ipsius P. Cornelij ad R. P. Laynez (qui tunc erat nostræ Societatis Vicarius Generalis) magnam rem esse humi-

to. 1. hist.
Societ.
1. 1. n. 56.

pag. 17.

litatem, & simplicitatem, & difficillimam, & mensure eam in me efficere, sed tamen velle & optare, quia hanc Deus simplicitatem & humilitatem in nobis desiderat, & cum us qui tales sunt, conuersatur, atque idem me has valde optare, ut possim peruenire ad Iesum Dominum meum; respondit S. P. Cornelius (cuius omnia spiritualia responsa sibi Nouitio data, scripsit in eo libello) Deum ac Iesum esse omnipotentem, & ita velle eum operari, cum summâ omnipotentia. Unde quæ admodum Deus ex nihilo omnes res naturales procreauit, nihil enim erat, ex quo illa fieret, sed omnia erant nihil, & ex nihilo facta; ita etiam in rebus spiritualibus, omnia velle facere ex nihilo, scilicet, ex homine, qui sit nihil, & in se se talem putet, scilicet nihil: & in eo atque ex eo: tunc cuncta Iesum ac Deum fabricare, scilicet virtutes ac res magnas, mirandas, & stupendas hominibus, Hæc ex Cornelio Ledesma, qui p. 3. fin. sui libelli, hoc quoque scripsit: Cùm dicerem (R. P. Cornelio) quo pacto possem acquirere humilitatem, & videretur mihi, quia ex infimis exterioribus exercitiis, non possem humiliari interioribus; respondit: Sine modo; domus enim à fundamentis incipi debet. Et iterum, cùm videri arborum, & fructus eius, si vis scire unde prouenerit illa pulchra, qua vides & placere oportet ad inferiora descendere, scilicet ad radices arboris, & inferius per terrâ cuniculos agere, sicut talpa solent, quousque perueniatur ad radices, atque ita sicut talpa oculis clausis ad radices per inferiora penetrantes perueniunt, ita in virtute obedientiæ, per illa ministeria infima & exteriora, ad humilitatem tandem illam interiorem, quam optamus, perueniemus, o. ulis clausis, hoc est, cæcâ obedientiâ.

Pulchre S. Dorothæus id explicat, allatâ causa, ob quam exteriore humiliactione internam sciam pariant humilitatem: Anima, inquit, disponitur ab his, que patrantur in corpore, sequiturque habitum corporis. Aliter enim, verbi gratia, disponitur anima insidentis in asino, aliter sedentis in throno, aliter optimis vestimentis induti, aliter pannosi, & concludit; humiliatio corpore, humiliari & animam. Ideo S. Bonaventura ait: Quoniam ad humilitatem humiliatio pat. 6. via est, non erubescant Religiosi humilia, nec humilitatis officia facile respuant; quia inter quatuor, que veram conferunt humilitatem, à S. Bernar. in spec. 6. primo loco ponitur, vilitas operis. Et S. Ioannes Climacus: Viam humilitatis atque materiam, corporales labores esse, sancti & semper memorandi Patres diffinierunt. Ideo inter probationes, & exercitia humilitatis, talia recensentur à S. P. N. Ignatio: Ad particularia, inquit, descendendo in probationibus humilitatis, & abnegationis sui, & in exercendis officij abiectionis & humilibus (cuiusmodi sunt in culinâ seruire, euertere domum, & reliqua omnia seruitia obire) promptius ea suscipi conuenit, à quibus sensus magis abhorrebit, si quidem inuinctum fuerit, ut in his se exerceant. Hoc ipsum S. Basilium commendat: Intellegendum est, debere pietatis cultorem viliora etiam munera, magno cum studio, magnâque cum animi alacritate suscipere, scientem nihil minutum esse, quod Dei causa fiat, sed grande & spirituale, & eiusmodi quod celum nobis, & præmia cælestia conciliat.

Et

Et paulò pòst addit: Si de muneribus in qua abiectiona sunt, aliquid exercendū est, scire conuenit. Saluatorē quoq; ipsum Discipulis ministrasse, & abiectiona opera facere non recusasse, magnūq; homini esse, si Dei imitator existat, cum per hac, qua uita sunt, ad altitudinem illam, quod illum sit imitatus, ascendit.

9. Quamquam quis humile ausit appellare quippim, quod Deus ipse attingere non recusauit: Ideo meritò Christus Dominus S. Brigite dixit: Si ex charitate penam tuam suscepi in me, sta sicut famuli mei stant, in uerā humilitate, ut nihil erubescas, nihil timeas nisi me. Et alibi eidem dixit: Vestes tuas debent esse humilitas, interior & exterior, ut nec extollas te, quasi alius sanctiorem interius nec erubescas coram hominibus exterioris exhibere humilem.

10. S. Ioannes Climacus tradens modum extirpandi uana gloriæ appetitum, sic ait: Plerumq; Dominus inanis gloriæ cupidus per aliquam sibi contingentem ignominiam traxit. Cuius odij inimicū est, oris custodia, amorq; uilitatis & ignominia. Medium uerò intellectualium omnino inanis gloriæ studiorum amputatio. Finis uerò (si tamen ullus abisso est finis) ea omnia coram multitudine studiosè ac sine ullo doloris sensu querere: quæ ad ignominiam pertinent nostram. Noli confusionem tuam abscondere, quasi id ueritus ne tibi videaris offendiculum ponere.

Et alio in loco sic monet: Pugna & contende totis uiribus, stultam tuam sapientiam decipere, atque ita faciens, inuenies salutem, & equitatem, in Christo Iesu Domino nostro.

Talis erat S. Marcella, quam laudans S. Hieronymus scribit: Non erubuit profiteri, quod Christo placere cognouerat. Magnum est huius rei meritum, Christi Domini exemplum. Ideo S. Antonius scripsit: Dilectissimi filiioli, scire uos uolo, quod pro nostrā stultitiā elegit stulta, & pro nostrā infirmitate, formam infirmitatis assumpsit.

CAPVT TERTIVM.

Exemplis ostenditur, quàm sint Deo acceptæ nostri confusiones.

PORRò ut etiam exempla nos doceant quàm sit grata Deo nostri confusio, exhibita per exercitia humiliationis supra commemorata, adferam in medium aliqua.

11. Primum exemplum est: Cùm Achab audisset ab Elia Dei contra se minas grauissimas, & inter alia interitum domus suæ, Achab scidit uerimenta sua, & operuit cilicio carnem suam, ieiunauitq; & dormiuit in sacco, & ambulauit demisso capite. Et factus est sermo Domini ad Eliam Thesbiten dicens: Nonne uidi humiliatum Achab coram me? Quia igitur humiliatus est mei causa, non inducam malum in diebus eius. Atque ita quamuis ei Deus per Eliam prædixerit, eius cadauer fore insepultum; (hoc enim significant uerba illa v. 24. Si mortuus fuerit Achab in ciuitate, comedent eum canes; si in agro, uolucres cæli) tamen capite sequenti uer. 37. dicitur esse se-

pultus in Samariâ, eò quòd propter subsecutam eius humiliationem Deus remisit. inquit S. Chrysostomus & Tertius aliquid de seueritate iudicij, & malū, quod eius personæ minatus fuerat, distulit in personam Filij illius Iorā, ut dicitur hoc eod. c. 21. v. ultimo. Quā in re ponderāda sunt aliqua, ut agnoscamus benè, quantum possit exterior humiliatio, & pro Deo suscepta nostri confusio.

Primò, quis fuerit Achab, cuius humiliatio & confusio ad eò ei profuit: fuit iniquus occisor innocentis Nabod, & raptor uinæ eius, & tandem de eo Deus v. 25. & 26. dicit: Non fuit alter talis, sicut Achab, qui uenundatus est ut faceret malum in conspectu Domini, & abominabilis factus est in animum, ut sequeretur idola, que fecerant Ammoræi quos consumpsit Dominus à facie filiorum Israel. Et, fecit Achab malum in conspectu Domini super omnes qui fuerant ante eum. Unde meritò exclamat S. Basilus: Quis magis impius, quàm Achab descriptus est: si ergo homo ad eò impius humiliatio externā Dei ita placuit, & flagella à Domo suā pro suo tempore auertit, quantum magis iustus & Dei seruus, & Religiosus & Sacerdos Deum flectet ad concedendam ei perfectionem, ad eò ab ipso desideratam in eo, quomodo Deus non desiderabat ex se extirpationem domus Achab?

Secundò, ponderandū est, qualis fuerit humiliatio ista Achab: fuit valde parua: nā quid magis est, ambulare demisso capite & cilicio, uel sacco indui, & tamen ista profuerūt impio; multò ergo magis proderūt maiores humiliationes, quales solent suscipi à feruentibus Religiosis, & præferim, quæ confusionem magnam afferunt.

Tertio, ponderandū est, quod putant S. Gregorius & Theodor. Procopius, Lyranus, Cathulianus, Achabum non uerè aut perfectè penituisse; et si contrarium asserant August. & Hieron. Si ergo ficta penitentia & humiliatio solum exterius demonstrata ei profuit, quantum magis proderit, dum ex animo quis se humiliare cupiens, exteriorem confusionem sui quæsiuerit.

Secundum exemplum in signe legimus in sacrā historia: Cùm Roboam reliquisset legem Domini, & 2. Par. 12. omni Israel cum eo, & ob hac peccata Sefac Rex Aegypti occupasset ciuitates munitissimas in Iuda, & uenisset usq; in Ierusalem; eum uidisset Dominus, quod humiliatus esset, factus est sermo Domini ad Semeiam Prophetam, dicens: Quia humiliati sunt, nō disperdam eos, daboq; eis paucillum auxilij, & non stillabit furor meus super Ierusalem per manum Sefac. Et infra dicitur: Quia humiliati sunt, auersa est ab eis ira Domini, nec deleti sunt penitus. Quamuis hæc eius humiliatio præuila fuerit à Deo non duratura, nisi tamdiu, quā diu Sefac fuit in Ierusalē, sed postquam inde discessit; sublati thesauri Domus Domini & Domus Regis & alij, uti habetur v. 9. rediit ad ingenium & uitam malam, prout scribitur fecisse post abitum Sefac v. 14. Quantum ergo magis humiliatio coram Deo constans & duratura proderit?

His adiungi potest tertium exemplū, iudicio S. Ioan-